

Na podlagi sedmega odstavka 21. člena Zakona o Vladi (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) ter na podlagi 65. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15 in 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2 in 18/23), v povezavi s 30. členom Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živali (Uradni list RS, št. 52/00, 42/02 in 47/04 – ZdZPZ) in Resolucijo o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 (Uradni list RS, št. 58/15) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o uporabi znaka »Dobra izbira« za lažje prepoznavanje živila z ugodno prehransko sestavo

1. člen (vsebina)

- (1) Ta uredba določa uporabo znaka »Dobra izbira« (v nadaljnjem besedilu: znak) za živilo za lažjo prepoznavo njegove ugodne prehranske sestave, pogoje, ki jih mora živilo izpolnjevati pri uporabi znaka in grafični prikaz znaka.
- (2) Ta uredba v skladu s 35. členom in drugim odstavkom 38. člena Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 ((UL L št. 304 z dne 22. 11. 2011, str. 18; v nadaljnjem besedilu Uredba (EU) 1169/2011) določa dodatne oblike navedbe in prikaza hranilne vrednosti za živila v grafični obliki ali simbolu, njihovo spremljanje za živila, dana v promet v Sloveniji in nacionalne ukrepe o zadevah, ki niso izrecno usklajene z Uredbo (EU) 1169/2011.
- (3) Ta uredba se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L št. 241 z dne 17. 9. 2015, str. 1) in v skladu z 38. členom Uredbe (EU) 1169/2011 ter ob upoštevanju Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025.
- (4) Določbe te uredbe se ne uporabljajo za živila, ki se v skladu z nacionalno zakonodajo, ki zagotavlja enakovredno raven varovanja javnega interesa, kot je določena v zakonodaji Republike Slovenije, zakonito
 - proizvajajo oziroma tržijo v drugih državah članicah Evropske unije in Turčiji ali
 - proizvajajo v državah Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so hkrati podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.
- (5) Ta uredba se izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2019/515 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 764/2008 (UL L št. 91 z dne 29. 3. 2019, str. 1).

2. člen (pomen izrazov)

- (1) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:
 1. medij pomeni medij kot je opredeljen v predpisih, ki urejajo medije;
 2. nepredpakirano živilo je živilo, ki se daje na trg v nepredpakirani obliki, živilo, ki je pakirano na prodajnem mestu na zahtevo potrošnika, ali živilo, ki je pakirano za neposredno prodajo;
 3. nosilec živilske dejavnosti pomeni nosilca živilske dejavnosti, kot je opredeljen v tretji točki 3. člena Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi

Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1;

4. uporaba znaka pomeni označevanje, predstavljanje ali oglaševanje živila z znakom;
5. živilo, pakirano za neposredno prodajo je živilo, ki ga nosilec živilske dejavnosti zapakira brez prisotnosti kupca v enem izmed svojih obratov ter ga trži v okviru istega ali drugih svojih obratov.

(2) Poleg izrazov, navedenih v prejšnjem odstavku, se za namen te uredbe uporabljajo tudi opredelitive pojmov iz 2. člena Uredbe 1169/2011/EU.

3. člen **(uporaba znaka)**

- (1) Uporaba znaka za živilo je prostovoljna.
- (2) Znak se lahko uporablja za predpakirano živilo v skladu s Prilogo 1, ki je sestavni del te uredbe, ob pogoju, da pri proizvodnji živila niso:
 - bili uporabljeni aditivi iz funkcijskega razreda sladil, kot jih določa Priloga I Uredbe (ES) št. 1333/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, 16; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 1333/2008),
 - bila uporabljena barvila iz Priloge V Uredbe (ES) št. 1333/2008.
- (3) Znak se lahko uporablja tudi za nepredpakirano živilo in živila, pakirana za neposredno prodajo, ki izpolnjujejo pogoje iz prejšnjega odstavka.
- (4) Za živilo, ki izpolnjuje pogoje iz drugega in tretjega odstavka tega člena, se uporabi grafični prikaz znaka, ki je določen s to uredbo.
- (5) Živilo iz prejšnjega odstavka mora biti označeno tudi v skladu z Uredbo (EU) 1169/2011.

4. člen **(grafični prikaz znaka)**

- (1) Grafični prikaz znaka je določen v različicah a in b v Prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe. Znak je sestavljen iz grafične silhuete v obliki črke Q zelene barve, ki pomeni prehransko kakovost živila (Quality) ter srčaste podobe zelene barve v sredini (različica a). Grafični del znaka lahko spremlja tudi napis »DOBRA IZBIRA« v zeleni barvi (različica b).
- (2) Znak mora imeti vedno enako obliko. Kjer barvna izvedba znaka ni mogoča, se uporabi pozitivna ali negativna izvedba. Izvedba na svetli podlagi je vedno v črni barvi, na temni podlagi pa vedno v beli barvi.
- (3) Če barvna, pozitivna ali negativna izvedba znaka ni mogoča, se lahko uporablja enobarvna izvedba v obstoječi barvi na podlagi pozitivne ali negativne izvedbe.
- (4) Če znak spremlja napis, mora biti velikost napisa vedno sorazmerna z velikostjo simbola in podlage oziroma varnostnega roba. Pomanjšave ali povečave napisa neodvisno od simbola niso dovoljene.
- (5) Priporočena velikost znaka je 10 mm širine, vendar se lahko znak zmanjša tudi na širino 7 mm.
- (6) Dovoljene so samo povečave in pomanjšave znaka kot celote.
- (7) Pri oglaševanju v medijih se znak uporablja v barvni izvedbi, jasno viden in berljiv. Če to ni mogoče, je dovoljena uporaba znaka v črno beli izvedbi.
- (8) Grafični prikaz znaka je dostopen na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

5. člen (seznam živil)

- (1) Ministrstvo, pristojno za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) je v skladu s tretjim odstavkom 35. člena Uredbe (EU) 1169/2011, odgovorno za vzpostavitev in upravljanje seznama živil z znakom (v nadaljnjem besedilu: seznam živil), ki je dostopen na osrednjem spletnem mestu državne uprave.
- (2) Ministrstvo lahko za vzpostavitev in upravljanje seznama živil na podlagi javnega poziva določi skrbnika seznama živil (v nadaljnjem besedilu: skrbnika).
- (3) Seznam živil iz prvega odstavka tega člena vsebuje vsaj naslednje elemente: ime živila, podatke o sestavi živila in naziv nosilca živilske dejavnosti ter njegov sedež.
- (4) Skrbnik iz drugega odstavka tega člena mora izpolnjevati naslednje pogoje:
 - ima vsaj 5-letne izkušnje s področja ozaveščanja o zdravem življenjskem slogu, s poudarkom na prehrani in
 - izkazuje poznavanje sestave, označevanja in ocenjevanja živil.

6. člen (naloge skrbnika)

Skrbnik iz prejšnjega člena opravlja naslednje naloge:

- vzpostavi seznam živil, ki izpolnjujejo pogoje iz drugega in tretjega odstavka 3. člena te uredbe;
- redno vnaša podatke iz prvega odstavka 7. člena te uredbe v skladu s tretjim odstavkom 7. člena in jih posodablja v skladu s četrtem odstavkom 7. člena;
- obvešča Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: uprava) o zaznanih nepravilnostih in kršitvah določb te uredbe s strani nosilcev živilske dejavnosti in o spremembah v seznamu živil v skladu s petim odstavkom 7. člena te uredbe;
- določi kontaktno osebo, zadolženo za komuniciranje z upravo, ministrstvom, nosilci živilske dejavnosti in uporabniki seznama živil;
- skrbi za izmenjavo informacij med nosilci živilske dejavnosti, upravo, ministrstvom ter uporabniki seznama živil o vseh zadevah povezanih z živilo, ki nosijo znak in seznamom živil in
- druge naloge povezane z uporabo znaka.

7. člen (obveščanje o uporabi znaka)

- (1) Pred začetkom dajanja v promet živila, ki uporablja znak, nosilec živilske dejavnosti obvesti ministrstvo oziroma skrbnika iz 5. člena te uredbe o podatkih o živilu iz Priloge 3, ki je sestavni del te uredbe.
- (2) Nosilec živilske dejavnosti je odgovoren za pravilnost podatkov, ki jih predloži skrbniku, če slednji ni imenovan pa ministrstvo, pri postopku obveščanja.
- (3) Skrbnik, če slednji ni imenovan pa ministrstvo, vpiše živilo v seznam živil v skladu s prvo alinejo prejšnjega člena te uredbe.
- (4) V primeru spremembe sestave živila ali njegovega imena ali v primeru umika živila iz prometa zaradi prenehanja prodaje nosilec živilske dejavnosti v roku 30 dni obvesti skrbnika, če slednji ni imenovan pa ministrstvo.

8. člen
(vodenje evidence živil z uporabo znaka)

- (1) Nosilec živilske dejavnosti vodi lastno evidenco o živilih z uporabo znaka, ki dokazujejo skladnost s to uredbo.
- (2) Evidenca iz prejšnjega odstavka, poleg elementov iz seznama živil v skladu s tretjim odstavkom 5. člena te uredbe, vsebuje tudi količino proizvedenega živila, ki uporablja znak.
- (3) Za živila z določenimi mejnimi vrednostmi v Prilogi 1 te uredbe mora evidenca iz prvega odstavka te uredbe, poleg podatkov iz prejšnjega odstavka, vsebovati tudi rezultate analiz, ki dokazujejo skladnost živila z mejnimi vrednostmi.

9. člen
(nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad uporabo znaka za živila iz te uredbe izvaja uprava.

10. člen
(kazenske določbe)

- (1) Z globo od 10.000 evrov do 15.000 evrov se za prekršek kaznuje nosilec živilske dejavnosti-pravna oseba, če:
 - uporablja znak v nasprotju z določbami 3. člena te uredbe,
 - če ne obvesti pred začetkom dajanja v promet živila z znakom v skladu s 7. členom te uredbe.
- (2) Z globo od 2.000 evrov do 10.000 evrov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost na kmetiji, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.
- (3) Z globo od 2.000 evrov do 5.000 evrov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

11. člen
(začetek veljavnosti uredbe)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-160/2023

Ljubljana, dne

EVA 2023-2711-0094

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

Priloga 1: Pogoji uporabe znaka v skupinah živil in mejne vrednosti hranil v živilu

skupina živil ¹	uporaba znaka oziroma mejne vrednosti hranil na 100 g oz. ml živila	dodatni pogoji in opombe
PREDPAKIRANA ŽIVILA		
1. čokolada in bonboni, energijske tablice, sladki preliv in deserti	Znak se ne uporablja	
2. sladki piškoti, pecivo, kolači; drugi sladki pekovski izdelki in suhe mešanice za njihovo pripravo	Znak se ne uporablja	
3. semena, oreščki in drugi prigrizki		
- semena in oreščki	Znak se uporablja: - nasičene maščobe do 8 g - sladkor do 7,5 g - sol do 0.1 g	- brez dodanih sladkorjev Vključeni oreščki, arašidi in semen, pokovka (lahko aromatizirani).
- drugi prigrizki	Znak se ne uporablja	
4a. sokovi	Znak se ne uporablja	
4b. mleko, mlečni napitki	Znak se uporablja: - maščobe do 1,8 g	- brez dodanih sladkorjev
4c. rastlinski napitki	Znak se uporablja: - maščobe do 1,8 g - sladkor do 5 g - sol do 0,2 g	- brez dodanih sladkorjev
4d. energijske pijače	Znak se ne uporablja	
4e. druge pijače		
- naravne mineralne vode	Znak se uporablja brez omejitve hranil	
- brezalkoholne pijače	Znak se uporablja: - sladkor do 2,5 g	- energija do 80 kJ - brez dodanih sladkorjev
5. sladoledi	Znak se ne uporablja	
6. žita za zajtrk	Znak se uporablja: - sladkor do 12,5 g - maščobe do 10 g - sol do 1,2 g - vlaknine vsaj 6 g	
7a. jogurti, kisl mleko in podobna živila	Znak se uporablja: - maščobe do 1,8 g	- vsebovani sladkorji izvirajo le iz mleka,

skupina živil ¹	uporaba znaka oziroma mejne vrednosti hranil na 100 g oz. ml živila	dodatni pogoji in opombe
	- sladkor do 10 g	sadja/zelenjave oz. pripravkov iz sadja in zelenjave) - skupina zajema tudi jogurtom podobna živila, ki imajo primerljiv namen uporabe, vključno z naravnimi ali sadnimi zgoščenimi jogurti, sadnimi skutami ipd.
7b. smetana, maslo	Znak se ne uporablja	
8. siri (vključno s svežim sirom/skuto)		
- trdi siri	Znak se uporablja: - maščobe do 15 g - sol do 1,5 g	
- sveži sir, skuta	Znak se uporablja: - maščobe do 3 g - sol do 0,3 g	- brez dodanih sladkorjev - skupina ne zajema podloženih sadnih skut in podobnih izdelkov.
9. gotove, pred- pripravljene in sestavljene jedi	Znak se ne uporablja	
10. mlečni namazi, druge masti in olja		
- mlečni namazi	Znak se ne uporablja.	
- druge masti	Znak se ne uporablja.	
- rastlinska olja	Znak se uporablja - nasičene maščobe do 20% skupnih maščob - enkrat nenasičene maščobe vsaj 45% skupnih maščob	- izdelki so lahko aromatizirani (npr. z dišavnicami idr.)
11. kruh, krušni izdelki in sušeni izdelki iz žit	Znak se uporablja: - maščobe do 10 g - sladkor do 5 g - sol do 1,2 g - vlaknina vsaj 5 g	
12. žita, riž, sveže ali sušene testenine, kuhane testenine, stročnice pripravljene za uživanje	Znak se uporablja: - maščobe do 10 g - sladkor do 5 g - sol do 1,0 g - vlaknina vsaj 5 g	
13. sveže in zmrznjeno meso (tudi perutnina in ribe)	Znak se uporablja: - maščobe do 3 g - sol do 1,0 g	
14. izdelki iz mesa (tudi perutnina in ribe)	Znak se uporablja: - maščobe do 3 g - sol do 1,5 g	

skupina živil ¹	uporaba znaka oziroma mejne vrednosti hranil na 100 g oz. ml živila	dodatni pogoji in opombe
15. sveže in zmrznjeno sadje, zelenjava in stročnice	Znak se uporablja	
16. predelano sadje, zelenjava in stročnice (razen sokov)	Znak se uporablja: - maščobe do 5 g - sladkor do 10 g - sol do 1,5 g	
17. omake in preliv	Znak se ne uporablja	
18. prehranska dopolnila	Znak se ne uporablja	
NEPREDPAKIRANA ŽIVILA		
kruh	Znak se uporablja: - maščobe do 10 g - sladkor do 5 g - sol do 1,2 g - vlaknina vsaj 5 g	
sveže meso (tudi perutnina in ribe)	Znak se uporablja: - maščobe do 3 g - sol do 1,0 g	
sveže sadje, zelenjava in stročnice	Znak se uporablja brez omejitve hranil	

Skupine živil so podrobneje opredeljene v dokumentu Prehranske smernice za oblikovanje pravil ravnanja za zaščito otrok pred neprimernimi komercialnimi sporočili (Ministrstvo za zdravje RS, julij 2006), dostopnem na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Priloga 2: Grafični prikaz znaka

a)

b)

Priloga 3: Obrazec za obveščanje v primeru nove uporabe znaka za živilo/spremembe sestave živila/prenehanje uporabe znaka za živilo

Številka:

Datum:

Oseba, ki oddaja obvestilo o uporabi znaka na živilu

Ime in Priimek:

Elektronski naslov:

Poslovni subjekt

Firma/Ime

poslovnega subjekta:

Davčna številka poslovnega subjekta:

Odgovorna oseba poslovnega subjekta (Ime in Priimek):

Proizvajalec

Ime in naslov:

Ime živila:

Podatki o sestavi živila

-sestavine:

-podatki o hranilni vrednosti živila:

Podatki o izpolnjevanju meril iz Priloge 1

(zahteva velja le za živila z opredeljenimi mejnimi vrednostmi)

Vloga za uporabo znaka omogoča prijavo posameznega živila. V primeru, ko prijavljate več živil hkrati, je za vsakega potrebno izpolniti svoj obrazec.

Prijavljamo:

(ustrezno označite):

- **3. semena in oreščki**
- **4.b mleko, mlečni napitki**
- **4.c rastlinski napitki**
- **4e. druge pijače:**
naravne mineralne vode
brezalkoholne pijače

- 6. žita za zajtrk
- 7a. jogurti, kislo mleko in podobna živila
- 8. sir (vključno s svežim sirom/skuto)
 - trdi siri
 - sveži sir
 - Skuta
- 10. rastlinska olja
- 11. kruh, krušni izdelki in sušeni izdelki iz žit
- 12. žita, riž, sveže ali sušene testenine, kuhane testenine, stročnice
- 13. sveže in zmrznjeno meso (tudi perutnina in ribe)
- 14. izdelki iz mesa (tudi perutnina in ribe)
- 15. sveže in zmrznjeno sadje, zelenjava in stročnice
- 16. predelano sadje, zelenjava in stročnice

NEPREDPAKIRANA ŽIVILA:

- kruh
- sveže meso (tudi perutnina in ribe)
- sveže sadje, zelenjava in stročnice